

- Ako je to moguće opečeni dio tijela odmah stavite pod tekuću hladnu vodu 10 do 15 minuta;
- Unesrećenom s većim opekotinama treba dati da pije vode;
- Ako vaša vlastita odjeća počne gorjeti, stanite, lezite na tlo i pokušajte zaustaviti gorenje odjeće na način da se kotrljate po tlu pri tom zaštitite lice.

PAŽNJA!

U krajnjem slučaju lahko ga možete ugasiti i s vodom.

U SLUČAJU POŽARA, POŠTUJTE SLJEDEĆA PRAVILA:

1. NE PODLIJEŽETE PANICI!

- Ostanite smireni kako bi pravilno procijenili nastalu situaciju!
- Pregledajte kompletan prostor, proučite protivpožarna uputstva (javljači dima ili požara, gdje se nalaze zidni hidranti, protivpožarna vrata, i evakuacioni izlaz, itd.) i postupite u skladu sa datim uputstvima;
- Ako se požarna vrata nisu zatvorila, zatvorite ih ručno, da zaustavite širenje požara i dima.

2. DOJAVITE POŽAR

- Pozovite vatrogasce na telefonski broj **123**;
- Kratko i jasno objasnite šta se dogodilo;
- Dajte vaše ime i prezime, te vaš telefonski broj;
- Navedite gdje i šta gori, dajte tačnu adresu kako bi vatrogasci lakše pronašli lokalitet gdje trebaju djelovati;
- Jesu li ljudi u opasnost?

3. POKUŠAJTE LOKALIZIRATI POŽAR

- Proučite uputstvo na vatrogasnom aparatu;
- Zaštićeno se približite centru požara (na 2 - 3 m);
- Usmjerite ručni aparat, za početno gašenje požara u centar požara i započnite s gašenjem!
- Pri otvaranju požarnih ili dimnih vrata pazite na povratni plameni udar zbog dotoka svježeg zraka!

4. PRVA POMOĆ

- U slučaju trovanja dimom ili plinovima osigurajte unesrećenom udisanje svježeg zraka ili kisika;
- Onesviještena lica okrenite na bok da ne bi došlo do gušenja;
- U slučaju opekotina pustite hladnu vodu da teče preko opekotine (5 - 10 min.);
- U slučaju većih opekotina stavite sterilnu gazu na opekotinu i pozovite hitnu pomoć ili ako ste u mogućnosti povrijeđenog prevezite do najbliže medicinske ustanove.

VAŽNI TELEFONI

- Operativni centar civilne zaštite	121
- Policija	122
- Vatrogasci	123
- Hitna medicinska pomoć	124
- Pomoć na cesti	
- Auto moto savez (BIHAMK)	1282
- Pomoć na cesti (HAKBIH)	1288

Projekat finansira EU

Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine

IPA Program prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina - Crna Gora

Vodeći aplikant

Partneri na projektu

Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore
Direktorat za vanredne situacije

Institut zaštite od požara i eksplozija

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNA UPRAVA
CIVILNE ZAŠTITE

Sadržaj letka isključiva je odgovornost korisnika projekta „Prekogranična suradnja Bosne i Hercegovine i Crne Gore u oblasti zaštite od požara“ i ni na koji način se ne može smatrati da odražava gledište Europske unije.

IPA Program prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina - Crna Gora

KAKO POSTUPITI U SLUČAJU POŽARA

KAKO SPRIJEČITI POŽARE?

- **NIKAD** ne ostavljajte kućanske aparate uključene bez vašeg nadzora;
- Redovno kontrolišite gasne/plinske instalacije;
- Omogućite licima, osposobljenim za redovne preglede i repariranje dotrajalih instalacija, da izvrše njihov pregled i eventualnu zamjenu;
- Šibice i upaljače držite izvan dječijeg dometa i objasnite djeci njihovu pravu svrhu;
- Djecu educirajte o požarima i drugim opasnostima i dajte im upute kako pozvati pomoć.

UPAMTITE: Neugašena cigareta najčešći je uzročnik šumskih požara i nikada je ne izbacujte iz vozila u pokretu. Kada ste u prirodi, opuške od cigareta uvijek ugasite.

KAKO POSTUPITI AKO DOĐE DO ZAPALJENJA KUĆANSKIH APARATA (televizor, mašina za pranje rublja, i dr.)?

- ODMAH isključite aparat iz električne mreže,
- Nastali požar gasite vatrogasnim aparatom (CO₂ ili prahom za gašenje ABC),
- Pozovite vatrogasce na telefonski broj **123** i policiju na broj **122**

PAŽNJA!

VODOM NEMOJTE:

- ❖ Gasiti požar na elektro instalacijama i aparatima pod naponom, jer možete biti izloženi strujnom udaru.
- ❖ Gasiti požar koji je izazvan benzinom ili zapaljivim uljem, jer ove supstance plutaju na površini vode i mogu izazvati širenje požara.
- ❖ Gasiti požar u dimnjaku.

NEKOLIKO PRAKTIČNIH SAVJETA KAKO POSTUPITI U SLUČAJU POŽARA ILI NEKIM DRUGIM OPASNIM SITUACIJAMA

ŠTA TREBA RADITI AKO SE ZAPALI ŠTEDNJAK ILI NEŠTO NA ŠTEDNJAKU (LONAC I SL.)?

- Isključite štednjak sa dovoda električne energije.
- Posudu koja gori pokrijte poklopcem ili mokrom krpom.
- Ako u stanu/kući imate aparat za početno gašenje požara odmah ga upotrijebite.

Posebna PAŽNJA!

- **Nemojte gasiti vodom!**
- **Nemojte prenositi posudu koja gori!**
- **Ako niste u mogućnosti ugasiti požar odmah pozovite vatrogasce na telefonski broj 123**

KAKO POSTUPITI AKO GORI U STANU, A NISTE U MOGUĆNOSTI DA SAMI UGASITE POŽAR?

- Odmah izvršite izmještanje članova domaćinstva na sigurno;
- Nakon izlaska iz stana, iza sebe zatvorite prozore i vrata;
- Obavezno izvršite izmještanje boce sa plinom ili gorivom (ako je posjedujete);
- Pozovite vatrogasce na telefonski **broj 123** i dajte im informaciju o požaru;
- Vatrogasnoj jedinici omogućite da priđe objektu gdje je nastao požar.

PAŽNJA!

- **Nemojte se izlagati dimu radi spašavanja materijalnih dobara!**
- **Obezbijedite, da vatrogasci lakše nađu put do vaše kuće / zgrade i usmjeravajte ih.**

- **Sarađujte sa rukovodiocem akcije gašenja požara, jer vi najbolje poznajete prostore i okolinu!**

KAKO POSTUPITI AKO SAZNAMO DA JE DOŠLO DO ISTJECANJA PLINA U STANU?

Ako uočimo da je došlo do istjecanja plina / gasa u stanu ili kući potrebno je:

- Otvoriti prozore i vrata i napraviti propuh;
- Ustanoviti odakle istječe plin i pokušajte ga zatvoriti;
- Isključiti električni vod samo ako je prekidač izvan prostora u kojem istječe plin / gas;
- Pozovati nadležnu gradsku / općinsku službu za snabdjevanje gasom / plinom;
- Pozovati nadležni servis za održavanje plinskih / gasnih instalacija.

PAŽNJA!

- **Ne uporebljavajte otvoreni plamen!**
- **Ne palite svijetlo ili električne naprave!**

KAKO POSTUPITI KAD SE ZAPALI ČAĐ U DIMNJAKU?

Ako dođe do zapaljenja čađi u dimnjaku odmah:

- Pozovite vatrogasce na telefonski **broj 123**;
- Pomaknite sve gorive predmete koji se nalaze blizu dimnjaka;
- Pregledajte sve prostore kroz koje prolazi dimnjak, kako bi ste utvrdili da možda ima negdje nakupljenog plina ili dima;
- O požaru obavjestite sve stanare (ako je stan u zgradi);
- Pozovite dimnjačarsku službu;
- Omogućite vatrogasnim ekipama nesmetan pristup do svih prostora, da bi mogli lakše nadzirati požar dimnjaka do konačnog izgaranja čađi.

PAŽNJA!

- **Požar dimnjaka nemojte gasiti vodom.**
- **Ne otvarajte vrata dimnjaka.**
- **Nakon požara potrebno je da dimnjačar pregleda dimnjak.**

ŠTA TREBA URADITI AKO DOĐE DO ZAPALJENJA, NA VOZILU, ISPOD POKLOPCA MOTORA?

Ako primjetite da je došlo do zapaljenja ispod poklopca motora na Vašem vozilu odmah

- Zaustavite vozilo uz ivicu ceste i ugasite motor;
- Od putnika zatražite da brzo napuste vozilo;
- Polako otvarite poklopac motora, samo ako imate pripremljen aparat za gašenje početnog požara (savjetujemo 2- kilogramski aparat za gašenje prahom) i otpočnite gasiti nastali požar;
- Otpočnite gasiti požar tako, da malo otvorite poklopac motora usmjerite mlaz sredstva za gašenje na motor, zatim poklopac zatvorite i malo pričekajte;
- Ako vam prvi put nije uspjelo da ugasite požar postupak ponovite;
- Ako niste uspjeli ugasiti požar, a isti se brzo širi, **HITNO, bez razmišljanja**, pozovite vatrogasce na telefonski **broj 123**.

PAŽNJA!

- **Strah od eksplozije vozila je sasvim nepotreban.**
- **Ako nemate čime gasiti požar ne otvarajte poklopac ili vrata vozila.**
- **Svaki miris po dimu u vozilu je znak da se nešto grije ili gori, treba odmah provjeriti o čemu se radi.**

KAKO POSTUPITI KAD SE ZAPALI ODJEĆA NA ČOVJEKU?

- Ugroženom pridite s leđa i njegovo tijelo prekrivajte prekrivačem;
- Polegnite ga kako bi ste spriječili djelovanje plamena na lice i kosu;
- Ugušite požar počevši od glave na niže, na način da omotate ugroženo lice u prekrivač ili kaput i oslobodite dišne organe da može disati;
- Ukoliko su se odjeća i prekrivač zalijepili za tijelo ugroženog lica, ne skidajte ništa na silu. U koliko je to moguće skinite nakit prije oticanja opečenih dijelova tijela;